

andre Præster i Folkekirken. Men da Ministeren altsaa ingen Oplysninger har givet om dette Punkt, vil jeg gerne i al Beskedenhed udtale lidt derom, idet jeg dog lader den højtærede Ministers smukke og sande Ord om Kaldet, som maa udgaa fra den inderste Personlighed og fra allerhøjeste Sted, ligge, da man er ude af Stand til at kontrollere, om dette indre Kald foreligger, og da det jo er noget, som man maa ønske for alle Præster, baade dem, der har akademisk Uddannelse, og dem, der ingen akademisk Uddannelse har. Jeg kender naturligvis ikke alle de Lægmand, der er kommet ind i Folkekirkens Præsteembeder, personlig, selv om det kun er et meget lille Tal, det drejer sig om, men jeg kender dog personlig i hvert Fald 3 af dem, og jeg tør sige, at i alt Fald disse hører til den bedste Halvdel indenfor Præstestanden. Hvis man vil stille det Krav til de Præster, der her er Tale om, at de skal have udmærket sig særligt, have tilført Folkekirken ganske særlig Kraft, saa maa jeg sige, at det har de, saa vidt jeg kan skønne, ikke gjort; det har den enkelte af dem ikke gjort. De har paa det Sted, hvor de er kommet hen, udført en Præsts Gerning i al Almindelighed til Befolkningens fulde Tilfredshed og kristelige Tarv, de har røgtet deres Gerning redeligt og alvorligt, som danske Præster gør, og jeg kan derfor kun anbefale, at de faar samme Adgang til Forflyttelse som andre Præster. De er ikke Halvbrødre til de akademisk-teologiske Præster, men de er deres Helbrødre og bør som saadanne arve fuldt med dem.

Maa jeg til Slut dvæle lidt ved de mange Bispættester, som den højtærede Minister indfører ved dette Lovforslag. Hvilken Værdi har disse Bispættester, hvem tør i det enkelte Tilfælde, og navnlig naar det drejer sig om den første Embedsbesættelse, udtale sig med den Absoluthed og Afgjorthed, som den højtærede Minister her har foreslaaet? Jeg ved ikke, om den højtærede Minister har indhentet Biskoppernes Erklæringer om det forelagte Lovforslag, men jeg vilde meget beklage, om Kravet om disse Attester fremkom paa Foranledning af, i Samraad med eller blot med Billigelse af Biskopperne. Det vilde vise — for at bruge en Udtalelse af en forhenværende Biskop, Biskop Wegener, under Forhandlingerne om et lignende Emne i det kirkelige Udvalg, den findes i 7de Samling, Sp. 754 — „en menneskelig Selvklogskab, hvor man er kommet saare langt fra dette, som man dog ogsaa skal huske paa, naar der er Tale om Embedsbesættelse, under Bøn at lægge Sagen i Vorherres Haand

og vogte sig for at inklude sig paa at ville spille et lille Forsyn, hvor man maa indrømme, at den fulde aandelige Klarhed og aandelige Forstaaelse og aandelige Vurdering af, hvem der nu baader den enkelte Menighed bedst, dog i Virkeligheden i sidste Instans ikke er givet et Menneske.“

Gunnar Fog-Petersen: I sin Fremsettelsestale udtalte den højtærede Minister, at den Overvejelse, der havde været foretaget om Sammenlægning af Præsteembeder, formodentlig ikke vilde føre til store Resultater, og at de aller fleste Præsteembeder, som der kunde være Tale om at sammenlægge, i hvert Fald nu vilde blive opslaaet ledige. Jeg har ogsaa set en Udtalelse i et Blad om dette Forhold. Jeg forstaa deraf, at den Vej til at bøde paa Præstemangelen, der ligger i Sammenlægning af Embeder, som er smaa og har en ringe Befolkning, som let kunde betjenes af een Embedsmand, ikke har nogen udpræget Tilhænger i den højtærede Minister, og dette beklager jeg. Jeg synes, at det staar i en daarlig Samklang med hele Ministeriets økonomiske Politik. Vi har nylig her i Tinget behandlet et Lovforslag om Sammenlægning og Nedlægning af Dømmerembeder, og jeg tror, at dette Ting og Repræsentanter i Tinget, som havde lokale Interesser at varetage, har slaaet af paa mange Krav for at imødekomme det almindelige, i Øjeblikket berettigede Krav om Besparelser i Statshusholdningen og om saa faa Embedsmænd som muligt. Jeg vil derfor ønske, at den højtærede Minister i Stedet for at stille sig saaledes, som jeg efter Bemærkningerne i Forelæggelsestalen formoder, han stiller sig, vil gaa i Spidsen for Nedlæggelsen af Embeder, som er overflødige, og derved ogsaa bøde paa den Præstemangel, som jo stadig er til Stede. Den højtærede Minister vil maaske indvende, at det spiller ikke saa stor en Rolle i denne Forbindelse, eftersom Loven, som den nu formes, hvorved der gives ikke-teologiske Kandidater Adgang til Præsteembeder, løsriver fra Forbindelsen med Præstemangelen og tager et andet Sigte. Herom gjorde den højtærede Minister nogle Bemærkninger, men jeg kan ikke fuldt ud tiltræde dem og maa derfor fastholde den Betragtning, jeg her har fremsat.

Den højtærede Ministers Forslag gaar ud paa, at der vel skal være Adgang til Præstestillingen for ikke-teologiske Kandidater, men Adgangen skal gøres sværere end hidtil, og det skal indskærpes i selve Loven, at de Folk, der skal være Tale om, skal være, som Ministeren sagde: ikke